

อานุภาพพระปริตร

พระพรหมบัญชิต

วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

ອານຸກາພພະປິຕ

ປາຊູກຄາພີເສຍ

ເນື່ອງໃນວໂຮງກາສທີ່ສມເດືອພະນາງເຈົ້າພື້ນາງເຫຼວ

ເຈົ້າພ້າກສຍານີວັນນາ ກຣມຫລວງນຣາຊີວາສຣາໜນຄຣິນທີ່
ເສດື້ຈໍາ ທຽບເປັນອົງຄໍປະຮານໃນພິທີສວດມຫາຮາຊປະປິຕມອນ
ຜນ ອອປະຊຸມມຫາວິທຍາລັຍທຣມສາສດົ່ງ

๙ ຂັນວາຄມ ແກ້ໄຂ

ພະພຣಹມບັນຫຼິຕ

(ປ.ຮ.ສ, ຕ., ດຣ., ຮາຊບັນຫຼິຕກິຕຕິມຕັກດີ, ອັດຄມຫາບັນຫຼິຕ)

ກຣມກາຮມຫາເຕຣສມາຄມ ເຈົ້າຄນະກາມ ۱۲

ເຈົ້າອາວາລວັດປະໜູວງຄ່າວາສກວິທາວ

ອົບທີ່ກາບຕື່ມຫາວິທຍາລັຍມຫາຊຸ່ພໍາລັງກຣມຮາຊວິທຍາລັຍ

อานุภาพประปริตร

พระพรหมบัณฑิต

(ป.ธ.๙, ศ., ดร., ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์, อัคคมหาบัณฑิต)

กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะภาค ๒

เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พิมพ์ : - เพื่อเป็นคลัง ศูนย์การเรียนรู้ และเป็นต้นแบบ
การแสดงพระธรรมเทศนา ป้าฐกถา ธรรมกถา
สัมเมธนียกถา และอื่นๆ ในพระพรหมบัณฑิต
- เป็นชرحวิทยาทาน

พิมพ์พิเศษ : ๒ พฤศภาคม ๒๕๖๐

บรรณาธิการ : พระพรหมบัณฑิต

จัดพิมพ์/แบบปก : พระมหาพล วิเชฐรสมโน

ตรวจทาน : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
คณะสงฆ์วัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร

ติดต่อ : สำนักงานประชาสัมพันธ์วัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร
โทร. ๐๘-๔๖๖-๑๖๗๗

phonsommand@gmail.com

www.watprayoon.com

พระพรหมบัณฑิต

(ป.ธ.๙, ศ., ดร., ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์, อัคคมหาบัณฑิต)

กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะภาค ๑๒

เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*อานุภาพพระปริตร

พระพรหมปันธ์ที่๓
(ป.ธ.๙๘๘., ศร., ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์, อัคคมหาบัณฑิต)
กรุณาการมาเยือนมาตาม เจ้าคณะภาค๒
เจ้าอาวาสวัดประชุมศาลาสวรรวิหาร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ขอถวายพระพร สมเด็จพระราชาภินีบพิตร ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐ

วันนี้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับชุมชนชาวไทยเชื้อสาย
มอยุและพสกนิกรทั่วไปจัดพิธีสถาปนาราชปริตรมอยุ เพื่อจัดทำน้ำ
พระพุทธมนต์ถวายสมเด็จบรมบพิตรพระราชาสมภารเจ้า พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
เนื่องในโอกาสสมหมายคลอลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

ที่มาของการสวดมนต์

พิธีมหามงคลครั้งนี้สอดคล้องต้องตามโบราณราชประเพณีที่ให้
มีการสวดพระปริตรมอยุในราชสำนักมาช้านาน ยิ่งไปกว่านั้นยังถือว่า
เป็นการสูงของพระคำริชของสมเด็จพระญาณสัมถร สมเด็จพระลังฆราชา
สกุลมหาลังฆปริณายกที่ทรงแนะนำให้คณะสังฆไทยจัดพิธีถวายพระพร
เจริญนวัคคหายุสมรัมย์ สืบต่อพระบรมราชสมภพ ของสมเด็จบรม
บพิตรพระราชาสมภารพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ซึ่งพิธีเจริญ

*ป้าฐากาพิเศษเรื่อง “อานุภาพพระปริตร” เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระนangเจ้าพี่น้อง
เชือ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงราชรชนกินทร์ เสด็จฯ ทรงเป็นองค์ประธานในพิธี
สวดมนตราชปริตรมอยุ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

นวัตคดหมายสมรัมภ์ก็ตี พิชีสวัดมหาราชาประตรมอยู่ก็ตี เกี่ยวข้องกับการ
สวัตประปริตรทั้งสิ้น ในโอกาสนี้อาทิตย์ ขอรับประทานวโรกาส
อธิษฐานิบายความหมายและอนุภาพของพระปริตรตามสมควรแก่เวลา

การสวัตประปริตรในความเข้าใจของคนทั่วไปก็คือการสวัตมนต์
แต่การสวัตมนต์ดังที่ปรากฏในหนังสือสวัตมนต์ฉบับหลวงนั้นมีความ
หมายเป็น ๒ นัย ความหมายนัยแรกที่พระภิกขุสามเณรทำวัตรสวัตมนต์
เช้า-เย็น มีลักษณะสืบเนื่องจากประเพณีการรักษาพระศานาถั้งแต่
สมัยที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏินิพพาน พระพุทธองค์ได้มอบ
ธรรมวินัยหรือซึ่งอยู่ในรูปของพระไตรปิฎกภาษาบาลีในปัจจุบันให้เป็น
ศาสตราแทนพระองค์ จึงเป็นหน้าที่ของพระสงฆ์สาวกจะต้องศึกษาเล่า
เรียน ท่องป่น สวดหรือสาวยาพระพุทธพจน์เหล่านั้นแล้วมาสั่งสอน
สืบต่อ กันจนกระทั่งได้มีการจารึกพระไตรปิฎกเป็นลายลักษณ์อักษรที่
ลังกawi พ.ศ. ๔๓๓

ก่อนที่จะมีการจารึกพระไตรปิฎกเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น พระ
สงฆ์ทั้งหลายจำเป็นต้องเล่าเรียนทรงจำพระธรรมวินัยในรูปพุทธพจน์
ซึ่งเป็นภาษาบาลีแล้วก็สวัตซ้อมซึ่งกันและกัน การเล่าเรียนจากปากต่อ
ปากแล้วมาสวดพร้อม ๆ กันเป็นประเพณีที่เริ่มตั้งแต่การสังคายนากรรช์ที่
๑ ในพุทธศักราช ๑ การเล่าเรียนและสืบทอดพระพุทธพจน์ในแนวที่ทำให้
เกิดการสืบท่อสวัตมนต์เพื่อการสืบท่อพระศานนา เรียกว่าการเล่าเรียน
แบบมุขปาฐะคือเรียนจากปากของอาจารย์อย่างนี้เรื่อยมาจนกระทั่ง
มีการจารึกเป็นพระไตรปิฎกเป็นลายลักษณ์อักษร

เมื่อพระพุทธศาสนาเข้าไปสู่ลังกา ได้มีความพยายามโดยเฉพาะ
จากฝ่ายคุณหัสดีที่อ้างอานพระสงฆ์ให้สวัตมนต์เพื่ออยาซัยให้พรโดย
เลือกเฉพาะบุคคลที่เป็นการให้คีลให้พรเพิ่มสวัสดิมงคลแก่ผู้ฟัง จึงเกิด

ประเพณีการสาดพระปริตรชื่นในลังกาสมัยโบราณ

ความหมายของพระปริตร

พระปริตรหรือคำในภาษาบาลีว่า **ปริตรตา** มีความหมายตามรูปศัพท์ว่าการป้องกัน รักษา คุ้มครอง พระสงฆ์เลือกบทสาดที่เป็นการป้องกันรักษา และคุ้มครองผู้ฟังแล้วนำมาสาดพร้อม ๆ กัน การสาดในลักษณะนี้เรียกว่าการสาดมนต์

คำว่ามนต์ หมายถึงคำที่ศักดิ์สิทธิ์ คำเหล่านี้พระสงฆ์ได้เลือกมาจากพระไตรปิฎกซึ่งเป็นพุทธพจน์จริงเรียกว่าพุทธมนต์คือคำศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธเจ้าที่พระสงฆ์สาวกของพระองค์มีสما�ิจิตอันแน่แ่น่สุดพร้อม ๆ กันเพื่อให้สัมฤทธิ์ตามความหมายแห่งถ้อยคำพุทธพจน์ที่นำมาสาดนั้น

ความมุ่งหมายของการสาดพระปริตรหรือปริตรตามนี้เป็นดังที่อุบาสกอุบาสิกาในประเทศไทยปัจจุบันการอานพระสงฆ์ให้สาดพระปริตรด้วยคำว่า

“วิปัตติปฏิภานาย

สพพลมุปตติสิทธิยา

สพพทุกข-ภay-โรควินาสาຍ

ปริตรต พุรูณ มุคคล

ขออนิมนต์พระคุณเจ้าหึ้งหลาย สาดพระปริตรซึ่งเป็นมงคล เพื่อป้องกันความวิบัติ เพื่อได้สมบัติทึ้งปวง เพื่อชัดทุกข์ - ภัย - โรคทึ้งปวง เติบ”

ดังนั้น วัตถุประสงค์หลักของการสาดพระปริตรซึ่งมี ๓ ประการคือ

ประการที่ ๑ เพื่อป้องกันภัยวิบัติทึ้งหลาย

ประการที่ ๒ เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทึ้งปวง

ประการที่ ๓ เพื่อกำจัดทุกข์ภัยและโรคทั้งปวง

รวมความว่าด้วยตุ่นประสังค์ในการอาารานาให้ประสังฆ์สวัสดิ์พระปริตรก็คือเพื่อป้องกัน รักษาและกำจัด นั่นคือ ป้องกันไม่ให้ภัยพิบัติที่ยังไม่เกิดไม่ให้เกิดขึ้น กำจัดสิ่งไม่ดีที่เกิดขึ้นแล้วไม่ว่าจะเป็นทุกข์โศกโรคภัยให้นิรภาคปราศไป และกล่าวในทางบวกก็เพื่อให้ได้สิ่งที่บรรลุนาทั้งปวง ถ้าได้มาแล้วก็รักษาไว้ให้ได้

เมื่อกำหนดวัตถุประสังค์ในการสวัสดิ์พระปริตรเป็น ๓ ประการ ดังนี้ ประสังฆ์จึงได้เลือกพระพุทธมนต์จากพระไตรปิฎกที่มีเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสังค์มาสวามนต์ ประสังฆ์ในลังกาจะแยกออก จะเลือกบทสวดมนต์ตามใจชอบของแต่ละรูป แต่เมื่อเป็นงานพิธีหลวง พระเจ้าแผ่นดินลังกาจึงได้กำหนดให้ประสังฆ์เลือกบทสวดมนต์ที่จะเป็นแบบในพิธีหลวง จึงได้เกิดราชปริตร

เจ็ดตำนานและสิบสองตำนาน

ดังนั้น ราชปริตรหมายถึงบทสวดมนต์ที่ใช้ในงานหลวงหรือ พระราชพิธีหรือที่เป็นแบบเป็นแพนที่พระเจ้าแผ่นดินได้ขอให้ประสังฆ์ กำหนดขึ้น ราชปริตรในลังกา มีอยู่ ๒ แบบด้วยกัน คือแบบที่ ๑ เรียกว่า จุลราชปริตร หมายถึงบทสวดมนต์หลวงฉบับเล็ก ในประเทศไทยเรียกว่าเจ็ดตำนาน แบบที่ ๒ เรียกว่ามหาราชปริตรหมายถึงบทสวดมนต์หลวงฉบับใหญ่ ในประเทศไทยเรียกว่าสิบสองตำนาน

คำว่าตำนาน (สะกัดด่วย ณ) มีความหมายว่าเป็นเรื่องเก่าเล่าสืบต่อกันมา แต่ท่านผู้รู้ขอชิบายว่าที่ถูกควรเขียนว่าตำนาน (สะกัดด่วย ณ) ดังที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้เก็บคำว่าตำนาน หมายถึง ป้องกัน ต้านทาน ซึ่งมาจากภาษาบาลีว่า ตาณ เปลี่ยน ด เป็น ต ใน

ภาษาพูดว่าต้านทาน

เนื่องจากคำว่าต้านทาน แปลว่าป้องกัน ต้านทาน ว่าโดยความหมายนี้ คำว่า “ต้านทาน” กับคำว่า “ปริตร” มีความหมายเป็นอย่างเดียวกัน คือป้องกันหรือต้านทาน คำทั้งสองน่าจะใช้แทนกันได้ ดังนั้น คำว่า “เจ็ดต้านทาน” หมายถึง “เจ็ดปริตร” คำว่า “สิบสองต้านทาน” ก็หมายถึง “สิบสองปริตร”

คำว่าปริตรหมายถึงบทสวดมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นเจ็ดต้านทาน ก็คัดมาสวัด ๗/ บทหรือ ๗/ ปริตร สิบสองต้านทานก็คัดมาสวัด ๑๒ บทหรือ ๑๒ ปริตรนั่นเอง และในวันนี้คณะกรรมการจะสวดสิบสองปริตร คือสิบสองต้านทาน ซึ่งเรียกว่ามหาชาปปริตร

เนื้อหาของพระปริตรเกี่ยวกับการอภัยชัยให้พร ไม่มีการสาปแช่งแต่อย่างใด ตรงนี้เองทำให้การสวดพระพุทธมนต์ต่างจากการร่ายมนต์ในศาสนาพราหมณ์ที่มีการสาดคาดacula ในคัมภีรพระเวทเป็นแบบไสยาสต์รากษะ มีเรื่องของการสาปแช่งผสมเข้าไป มีการให้ร้ายเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ดังที่ฤๅษีไฟรสาปแช่งท่านผู้นั้นผู้นี้โดยอาศัยคำสวดมนต์ที่ศักดิ์สิทธิ์แต่ในพระพุทธศาสนาไม่รากฐานอยู่ที่ธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่มีการสาปแช่งในการสวดพระปริตรซึ่งมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการดังที่ถวายพระพรมาคือเพื่อเป็นการป้องกันรักษาและกำจัด ให้มาตราษปริตรหรือสิบสองต้านทานซึ่งมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหงส์สามโดยที่พระลงหลังกาได้ดัดเลือกบทสวดมนต์เป็นมหาชาปปริตรแบบลังกา คณะลงในประเทศอินเดียรับราชการปริตรแบบลังกา ซึ่งมีประเพณีการสวดมหาชาปปริตรและฉุลราชปริตรทั้งในลังกา พม่า ไทย มอญ และเขมร ในลักษณะเดียวกัน

ในส่วนที่เกี่ยวกับความหมายของมหาชาปปริตรหรือสิบสองต้า-

นามนั่น ขอถวายพระว่ามีบพสมดมนต์ซึ่งกับเจตดำนาณอยู่ ๗ บท
หรือ ๗ ปฏิตรด้วยกันและเพิ่มอีก ๕ บทหรือ ๕ ปฏิตร จึงเป็นลิบส่อง
ปฏิตรหรือลิบส่องดามาน ซึ่งมีความหมายในการให้ศีลให้พร ป้องกัน
ภัย ดังจะถวายพระไว้สัชนาโดยย่อ ๆ ดังนี้

มหาราชปริตรหรือสิบสองตำนาน ประกอบด้วยบทสวดมนต์ซึ่ง
ประสงค์จะสวดเรียงลำดับไป การสวดมนต์ให้ศิลป์ให้พรหรือการให้มีการ
ป้องกันภัยพิบัติทั้งหลายมักจะเกี่ยวข้องกับคำนำเจชของเทพยาธารักษ์
ซึ่งมีอยู่มากในบทสวดสิบสองตำนาน เพราะฉะนั้น เมื่อพระภิกษุสังฆ์
จะเริ่มสวดจะมีการรزمนุ่มเทวดาเพื่อให้ท่านมาช่วยอยพรและคุ้มครอง
ป้องกัน

การซัมมน์มหิดล

การชุมนุมเทวดาก็เพื่อจะสร้างความศักดิ์สิทธิ์และเพื่อจะให้เทพยาตราภักข์ทั้งหลายเมื่อทราบความประسنศ์ของการสาดมนต์นั้น ก็จะได้ช่วยกันปักป้อมคุ้มครองรักษาผู้ที่ประสงช์ได้ตั้งใจสาดมนต์อย่างให้พร ดังนั้นก่อนที่ประสงช์จะเริ่มสาดก็จะมีชุมนุมเทวดามีบหัด ตำนาน ถ้าเป็นงานหลวง ประสงช์รูปหนึ่งมักนั่งอันดับที่ ๒ หรือ ๓ ขัด ตำนานดีอกล่าวเตือนประสงช์ผู้สาดให้ช่วยแผ่เมตตาอธิษฐานให้พระปฏิตรช่วยคุ้มครองพระเจ้าแผ่นดินและตั้งใจสาดพระปฏิตร ด้วยบทว่า

សរុបសេនា

សພន្ទុង នវិនុព័

ปริเตงานักกาโน

ສາ ອກຊ່າຕີ

ພຣີຕວານ ເມຕຕໍ່ ສມເຕຕາ ກາທນຕາ

ອວິກຊີຕ່າງຈົດຕາ ປະຕິບັດ ການນູຕີ

“ขอเชิญท่านผู้เจริญทั้งหลาย จงมีเมตตาจิตแฝ่เมตตาฯ ขอ

ອານຸກາພພຣະປຣີຕຣຈົມຄຣອງຮັກໝາພຣະມໍາກໍ້ຕຣີຍ່ ຜູ້ເປັນຈອມຄນ
ພຣືມທີ່ຮ້າສມບົດ ກັບທີ່ເສນາມາຕຍ່ແລ້ວພຣະຮາຈວັງຕ່ ຖຸກເມື່ອ ຂອຈົ
ອຍ່າມີຈິຕິພູ້ຜ່ານສວດພຣະປຣີຕຣກັນເຄີດ”

ຈາກນັ້ນກ່າວ “ປທ່ຽມນຸ່ມເຫວດາ” ດ້ວຍຄາຕາດັ່ງຕ້ອໄປນີ້

“ສຸດເດ ກາມ ຈ ຮູເປ	ຕີຣີສີຂຣຕ່ງ	ຈນຸຕົລິກົເຍ ວິມາເນ
ທີເປ ຮູກເຈ ຈ ດາມ	ຕຽວນົມທຳ	ເຄຫວາດຸມທີ ເຂົ້າເຕ
ຮຸມມາ ຈາຍນຸ່ມ ເຫວາ	ໜລດລວິສເມ	ຍກຸ່າຄນົບພູພນກາຄາ
ຕີງຈຸນົມາ ສນຸຕິເກ ຍໍ	ມຸນິວຽວຈຳນໍ	ສາຫຼວ ເມ ສຸນນຸ່ມ”

“ຂອເຊີ່ມເຫວດາທີ່ໜ້າຍ ຜູ້ສິນສົດອ່ອຍ່ໃນສວຣັດ໌ນີ້ກາມກັບດ້ວຍ ໃນ
ຫຼັງຮູບກັບດ້ວຍ ຜູ້ສິນສົດອ່ອຍ່ບໍນຍອດເຂົາ ແລະທີ່ຫຼັບພາດ້ວຍ ທີ່ທີ່ສິນສົດອ່ອຍ່
ໃນວິມານບນອາກາດດ້ວຍ ແລະກຸມມເຫວດາທີ່ໜ້າຍ ຜົ່ງສິນສົດອ່ອຍ່ໃນທົ່ວປະ
ໃນຮັບໃນໜຸ່ງບ້ານ ບນດັ່ນໄມ້ ໃນປ່າຊັງ ໃນເໜ້າເຮືອນ ແລະເຮືອກສວນໄວ່ນາ
ຮວມທີ່ບຣດາຍໍາກໍ້ ຄນອຮຣົບ ແລະນາຄາທີ່ໜ້າຍ ຜູ້ເປັນສາຫຼຸ່ນ ຜົ່ງສິນສົດ
ອ່ອຍ່ໃນນຳ ບນບກ ດນ ທີ່ສຸ່ມທີ່ດອນ ທີ່ໄກລ່າເດີຍຈົມມາຊຸມນຸ່ມກັນ ຂອເຊີ່ມຝັງຄໍາ
ຂອງພຣະມຸນີເຈົ້າຜູ້ປະເສົງກັນເຄີດ”

ແລ້ວທ່ານປະກາສຕ້ອໄປວ່າ “ອມມສສວນກາໂລ ອຍມກາທນຸ່ມາ” ສາມຈົບ
ແປລວ່າ

“ທ່ານຜູ້ເຈີຣີຢູ່ທີ່ໜ້າຍ	ເວລານີ້ເປັນເວລາພັ້ງໂຮຮມ
ທ່ານຜູ້ເຈີຣີຢູ່ທີ່ໜ້າຍ	ເວລານີ້ເປັນເວລາພັ້ງໂຮຮມ
ທ່ານຜູ້ເຈີຣີຢູ່ທີ່ໜ້າຍ	ເວລານີ້ເປັນເວລາພັ້ງໂຮຮມ”

ຈາກນັ້ນ ປະຫານສົງຈຶ່ງເຮີມສວດດ້ວຍບທນມັສກາຣພຣະຮັຕນຕຮຍດີອ
ນິມີ ຕ້ສສະ ແລະ ຕາມດ້ວຍໂຕຣສຣນມຄນີ້ອ ພຸຖົ່ມ ສຣັນ ຕຊຸລາມີ ຕ່ອດ້ວຍ
ບທສຣຣເສຣີຢູ່ພຣະພຸທຮຄຸນ ພຣະຮຣມຄຸນແລ້ວພຣະສັ້ມຄຸນ ຈາກນັ້ນຈະ
ເຮີມສວດພຣະປຣີຕຣສີບສອງຕໍ່ນາຄາ ຕາມລຳດັບດັ່ງນີ້

ความสำคัญของบทส่วนมนต์

อันดับที่ ๑ มงคลปริตร เรียกว่ามงคล ๓๔ ในลักษณะอย่างซ่อนให้พระเพื่อให้เกิดความสวัสดิสิริมงคลคือด้วยเหตุแห่งความเจริญ ๓๔ ประการ ตามที่พระสวاد

อันดับที่ ๒ รตนะปริตร ก็คือการสรรเสริญพระรัตนตรัย ขอถวายพระพรวิสชนาว่าลักษณะของพระปริตรจะมี ๒ ประการเป็นหลัก คือ

(๑) เป็นการตั้งสัตยาธิษฐาน เสือกพระปริตรที่เรียกว่าของกับความจริงอันประเสริฐคือพระรัตนตรัยหรือชัยชนะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีต่อภิลัษณารและมารอื่น ๆ จากนั้นก็จะอธิษฐานว่าด้วยความจริงด้วยสัจจะอันนี้ขอให้เป็นพลาวนุภาพลดบันดาลให้สัมฤทธิ์สำเร็จตามที่ปรากฏนาและป้องกันภัยพิบัติทั้งหลาย

(๒) เป็นเรื่องของการแผ่เมตตา แผ่เมตตาในพระสูตรต่าง ๆ นั้นเพื่อให้เทพยดาอารักษ์ ให้สัตว์ร้ายทั้งหลาย ให้ภูตผีปีศาจทั้งหลายได้รู้สึกกระเส้นเยื่อกเย็นของเมตตาธรรมแล้วเกิดจิตที่เมตตาต่อประชาชน ปกป้องคุ้มครอง

พระชนนี้พระปริตรใน ๑๒ ปริตรจึงมีเนื้อหาใหญ่ ๆ แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังที่รัตนปริตรนั้นเป็นเรื่องของการตั้งสัตยาธิษฐานข้างพระคุณของพระศรีรัตนตรัยว่าประเสริฐอย่างไรและกล่าวเป็นคำสัตย์ว่าประเสริฐแล้วจึงสรุปว่า เอเตน สรจูน สูตุติ โลตุ ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิมีชัยจะมีแก่ท่าน และเมื่อมีการสวัสดิรัตนปริตรนี้ จะมีการทำสำรับพุทธมนต์ โดยพระสงฆ์องค์ตันจะได้หยดเทียนลงน้ำในบาตร โดยอ้างเหตุการณ์ในสมัยพระพุทธเจ้าที่แสดงรัตนปริตรหรือรัตนสูตรนั้น เกิดจากเหตุการณ์ที่ว่าเมืองเรสาลีเกิดข้าวหายากมากแพ้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกิดทุพภิกขภัย เจ้านครได้กราบขอราชนา

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมพระสงฆ์ให้โปรดที่เมืองเวสาลี เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จถึงเมืองเวสาลีฝันภัยตกลงมาจะล้างความไม่สะอาดโดยภัยทั้งหลาย พระพุทธเจ้าได้สอนพระอานนท์ว่า จงสรตตนปริตรหรือรตตนสูตรนี้พร้อมทั้งให้พระอานนท์นำบารตรคิลาซึ่งในน้ำไปพร้อม ๆ กับสรตตนปริตรไปด้วย พระมน้ำพระพุทธมนต์นี้โปรดอุป ฯ เมืองเวสาลีทำให้โรคภัยไข้เจ็บนั้นหายไป นี่จึงเป็นบทสำหรับทำน้ำพระพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ โดยพระจะหยอดน้ำตาเทียนลงในน้ำและดับลงเมื่อสวัสดิ์เงินคำว่า นิพนธุ์ติ ชีรา ยถายมุปทีปี พระอริยสงฆ์นั้นนิพพานดับสนิทเหมือนกับประทีปนี้ จึงดับเทียนและน้ำคือเทียนทำน้ำมนต์

อันดับที่ ๓ กรณีเมตตามะปริตร เป็นการแผ่เมตตาให้กับคอมนุษย์ทั้งหลาย เทพยาดาทั้งหลาย โดยเฉพาะในการที่พระพุทธเจ้าสอนกรณีเมตตามะต្រนั้น เพราะพระสงฆ์สมัยพระพุทธเจ้าไปอยู่ในป่าถูกภัยผีศาจหลอกหลอน พระพุทธเจ้าจึงให้สวดกรณีเมตตามะต្រการทำให้แผ่เมตตาไปยังวิญญาณร้ายที่มาרבกวนเหล่านั้นจนกลับมาเป็นมิตร ที่ค่อยปักป้องรักษา

อันดับที่ ๔ ขันจะประติตร เป็นการสวดเพื่อแผ่เมตตาให้สัตว์ทั้งหลาย แผ่เมตตาให้กับօสrush ทั้งหลาย ป้องกันพิษร้ายจากสัตว์ต่าง ๆ สัตว์ร้ายทั้งหลายจะได้ไม่มาแพร่พาน

อันดับที่ ๕ คือโมระประติตร โมระประตวนนี้ในเรื่องชาดกมีนกยูงที่คลาดเคลื่วจากป่วงนายพราน เพราะบูชาพระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกเป็นชาดกของนกยูงโดยเริ่มบูชาพระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกและตามนักษกรบูชาพระพุทธเจ้าทั้งหลายด้วยคำสัตย์นี้จึงทำให้คลาดเคลื่วจากป่วงของนายพราน พระพุทธเจ้าจึงสอนให้พระสาวกสวดโมระประตวนนี้ อันดับที่ ๖ วัชภูกะประติตร เป็นเรื่องนกคุ่มที่ไม่ถูกไฟป่าไหม้ทั้งที่

ไฟป่าลุกalamมาเกิด พระนากคุ่มนี่สวัดวัดภูภูภาคปริตร สรรเสริญพระคุณ ของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ไฟป่าจึงไม่ได้แฝ่วพาน ถอยกลับไป นี้คือการ สวัดภูภูภาคปริตร เพื่อป้องกันภัยพิบัติจากไฟทั้งหลาย

อันดับที่ ๗ ชัชคະปริตร เป็นเรื่องของการสาดเพื่อไม่ให้เกิด ความหวาดกลัวหรือเกรงกลัวไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม

อันดับที่ ๘ คือ อาภานาภิยະปริตร เกิดจากการที่หัวมหาราช จดโลกบาดาลได้เข้าไปเผาพระพุทธเจ้า กราบทูลว่าบรรดาภิกษุทั้งหลาย หรือสัตว์ทั้งหลาย อ Mundumย์ทั้งหลาย ที่นับถือพระพุทธเจ้า ก็ตี ไม่ นับถือพระรัตนตรัย ก็ตี พากยักษ์อันธพาล พากปีศาจอันธพาลทั้งหลาย อาจจะไม่พอ ใจคำสอนของพระพุทธเจ้าที่สอนให้คนตีมีศีลธรรมจึงลอง มาทำร้ายพระสงฆ์ อาภานาภิยະปริตรเป็นการแผ่เมตตาให้ยกษัตริย์ทั้งหลาย นาคทั้งหลาย คนธรรมพื้ทั้งหลาย ได้มีเมตตาจิตไม่คิดปองร้ายพระสงฆ์ พระพุทธเจ้าจึงได้นำอาภานาภิยະปริตรนี้มาสอนให้พระสงฆ์ที่จะต้อง ปฏิบัติกรรมฐานอยู่ในป่าในเขานั้น ได้สวัสดิ์เมตตาด้วยบทอาภานา- ภิยະปริตร ซึ่งพระสงฆ์ในเมืองไทยบางครั้งก็เลือกเอาอาภานาภิยະปริตร มาสาดต่างหากกว่าสาดภานยักษ์

อันดับที่ ๙ องคุลิมาลปริตร เป็นคำอธิษฐานของท่านองคุลิมาล อดีตเจ้าที่มีชื่อเสียง แม้จะเป็นพระอรหันต์แล้วท่านบวชพระเป็นพระมา บินทabaตรก็ไม่มีใครใส่प่าตร เพราะจะได้เวลาดีอามหาจีร เอกก้อนอิฐป่า จนครีไซต์แตก เริ่มต้นด้วยคำว่า ยโตหัง ภตินิ โดยใจความท่านองคุลิมาล ได้อธิษฐานว่านั่นของหัญคงตั้งแต่เราเกิดใหม่ในชาติของพระอวิริยะเจ้าไม่เคยมี เจตนาจะฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเลย ขอให้ลัจจนาธิษฐานนี้จงดลบันดาลให้เด็กที่ อัญในครรภ์นั้นได้คลอดปลอดภัยด้วยเกิด ปราภูว่าองคุลิมาลปริตรนี้มี ความศักดิ์สิทธิ์ด้วยสัจจอธิษฐานขององคุลิมาล จึงเป็นที่นิยมสาดตั้งแต่

ໜັນມາ

ขันดับที่ ๑๐ ໂພນມງຄະປຣີຕຣ ຄືອໍລົບໂພນມງຄ ແລ້ວ ໂພນມງຄະປຣີຕຣ
ນີ້ປາກງວ່າມີຄວາມສັດຍືສິທີພະພຸທອເຈົ້າທຽບວ່າພະນີມຄັດລານະ
ອາພາດໄມ້ສ່ບາຍສວດໂພນມງຄໃຫ້ຝຶ່ງພະພຸທອເຈົ້າສວດເອງປາກງວ່າພະ
ນີມຄັດລານະກີ່ຫຍາຍອາພາດ ທ່ານພຣມທາກສສປະອາພາດ ພະພຸທອເຈົ້າ
ສວດໂພນມງຄນີ້ໃຫ້ຝຶ່ງກີ່ຫຍາຍຈາກອາພາດ ເມື່ອພະພຸທອເຈົ້າທຽບປະຫວາງ ກີ່
ທຽບໃຫ້ພຣະເຕຣະສວດໂພນມງຄຄວາຍກີ່ຫຍາຍຈາກກາຮອາພາດ ເພົະນີ້ນັ້ນ
ຈຶ່ງໄດ້ຊື່ວ່າໂພນມງຄະປຣີຕຣນີ້ເປັນມັນຕີໂສສທີ່ຮັກຂາກອາກາຮເຈັບໃໝ່ໄດ້ປ່າຍ
ແລະເປັນປະເພນີ້ທີ່ນີ້ມາຈຸບັນ

ขั้นดับที่ ๑๑ ภัยะปริตร เป็นเรื่องของความไม่เมืองไม่เมืองไม่มีภัยโดยเฉพาะแบ่งออกเป็นตอน ๆ ก็คือตอนแรกขอสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายบำบัดเคราะห์ทั้งหลายอย่างได้มาแพ้วพาน ตอนที่สองเป็นเรื่องของการลั่นเทวดาที่อัญเชิญมาขอให้กลับไปด้วยสวัสดิมีชัยอันนี้ก็จะเป็นการรักษาคุ้มครอง

อันดับที่ ๑๒ ชัยชนะปริตร เป็นการข้างชัยชนะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มีต่อพระยาามาร ณ ที่เนื้อโพธิบลลังก์ในวันตรัสรถูนั่นมาตั้งลัจจะอธิษฐานว่า เครื่อง ตุ่ง วิชัย ให้ ชัยชนะ ชัยมงคล... โสดาเต อดุลกาลทุโธ อดุลกาลทุชา .. อโรคชา สุขิตา ให้ พระพุทธเจ้าชนะมารอย่างไร ขอท่านทึ้งหลายจงมีชัยชนะเช่นนี้เหมือนกัน ที่เรามาสวัสดิ์ชัยน์โต หรือ ชัยมงคลถูก เราเริ่มต้นด้วยคำว่า มหากรุณโนโภ นาโน เป็นต้น

ดังรายพระนามนี้เป็นสิบสองตำแหน่งโดยอีกความหมายตั้งสักจะมีชื่อและเป็นการแต่เมตตา พระปริตรจะมีอานุภาพ พระอรรษากษชาติฯ ที่เช่นเดียวกันและมีอำนาจที่ต้องมีจิตแన่แม่สมารถ ปฏิบัติธรรมได้ด้วยความสามารถที่ต้องมีจิตแหน่งแน่นและมีเมตตาเป็นปูเรเจาริกคือตั้งเมตตาจิตเป็น

เบื้องหน้าสวดเพื่อสังเคราะห์อนุเคราะห์มิได้สวดโดยเห็นแก่ลากจังทำให้พระพุทธมนต์นั้นคักดีสิทธิ์ คือตั้งเมตตาจิตเป็นบรรทัดฐาน จะสำเร็จงานภพตามพระปฏิตริที่สวด

ในส่วนของผู้ฟังนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ เพราะจะนั่น ก่อนจะสวดพระปฏิตริมักจะนิยมให้สามารถศีลให้ตั้งครรชชา ในคัมภีร์มิลินทปัญหาท่านพระนาคเสนกล่าวว่าการสวดพระปฏิตริจะไม่บรรลุผล ไม่มีเดช ถ้าไม่มีครรชชาทั้งผู้สวดและผู้ฟัง เพราะจะนั่นครรชชาจึงเป็นธรรมที่สำคัญ ความหมายของพระปฏิตริที่พระพุทธเจ้าทรงสอนก็เป็นการสอนธรรมอยู่ในตัว ทั้งผู้สวดและผู้ฟังมีครรชามีพลังจิตแน่นแน่ไปในทางที่ศรีภักก์จะสำเร็จตามความหมายของพระปฏิตริที่พระองค์ได้นำมาถ่ายทอดหรือสวดพร้อมกันด้วยกระแสจิตที่เป็นหนึ่งเอกคตตา เป็นสามาชีและถ่ายทอดอยู่ในน้ำพระพุทธมนต์เมื่อสวด รตนสูตร

เพราะฉะนั้น ในโอกาสสตอร์นี้ไป พระองค์ทั้งนั้นจะได้บำเพ็ญจิตภานาสวดมหาราชนปฏิตรด้วยเมตตาจิต สามาชีจิตเพื่อทำงานน้ำพระพุทธมนต์เพื่อถาวรสเมืองบรมบพิตร พระราชนมการพระองค์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

หัวใจนักประชญ์ ๔ ประการ*

การที่บุคคลจะเป็นประชญ์ผู้มีปัญญา ก็ต้องหมั่นฝึกฝนตนเองตามหลักของหัวใจนักประชญ์ ๔ ประการที่ว่า สุ จิ บุ ลิ สุสมปุนโน ปณฑิต ติ ปภาจุติ แปลความว่า ผู้สืบสานความด้วย สุ จิ บุ ลิ ท่านเรียกว่าผู้มีปัญญา สุ ย่อมาจาก สุตະ แปลว่า พัง คืออ่านมาก พังมาก จำได้มาก เป็นพหุสูต คือผู้คงแก่เรียน

บุ ย่อมาจาก จินตา แปลว่า ติด คือขับคิดเรื่องที่ตนฟังหรืออ่านมาแล้ว

บุ ย่อมาจาก บุจชา แปลว่า ถาม คือถ้าไม่เข้าใจก็ให้ถามห่านผู้รู้ ลิ ย่อมาจาก ลิขิต แปลว่า เรียน คือจดบันทึกสิ่งที่อ่าน พังหรือติดได้นั่น

โครงสร้างนิติกล่าวถึงหัวใจนักประชญ์ไว้ว่า

เว้นวิจารณ์ว่างเว้น สดับฟัง

เว้นที่ถามอันยัง ไปรู้

เว้นเล่าลิขิตสัง – เกตว่าง เว้นนา

เว้นดึงกล่าวว่าผู้ ประชญ์ได้แก่มี

*จากพระธรรมเทศนา ๕๗ กัณฑ์ เรื่องปฎิหารกถา ว่าด้วยเรื่องการบูรพา สมัย捺รง สมณศักดิ์ที่ พระธรรมโภคาการย์ (ประญูร ธรรมจิตุติ ป.ธ.๙, Ph.D) แสดงในงานบำเพ็ญกุศล อุทิศถวายพระพรหมกิริย์ (วารवิทย์ คงคปบุญใจ) อธิษฐานเจ้าอาวาสวัดโนลีโลกยาราม และอธิษฐาน มงคล ๑๐ เมื่อวันที่ ๓๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

